

Hilmar Kass um sjónvarpið:

Íløgurnar ov stórar

Orð og mynd
Dagny Joensen

— heldur áttu vit at byrja í smáum, og síðan bygt út, —
alt eftir teimum møguleikum, sum sjónvarpið verður ført
fyri, sum frálíður, sigur Hilmar Kass, tingmaður fyri
Sjálvstýrisflokkkin

Leygardagur 5. mai 1984

Ætlanin var, at vit fyrst
skuldu stovna føroyskt al-
ment sjónvarp, og síðan
útbyrgja tað, sum tíðin
leið, og fólk vóru til at
taka í hesum arbeiði.

Tað hevur ongantið
verið hugsanin, at tað
skuldi verða reitt føroyskt
sjónvarp frá einum degi til
annan. Tað er greitt, at
hetta tekur ár at fáa í
rætta legu, og persónliga
haldi eg ikki, at tað er sunt
at seta 18 fólk beinan-
vegin.

Hvussu nógv fólk held-
ur tú vera neyðugt, fyri at
sjónvarpið kann fáa eitt
føroyskt «andlit»?

— Tá vit vóru í figg-
jarnevndini og hetta málið
var á skránni, mæltu vit
til, at hyggjaragjaldið
varð sett til 600 krónur,
t.v.s. til níggju fólk, at
starvast í sjónvarpinum.

Nær var tað?

— Eg haldi, at tað er
minst tveir mánaðir síðan.

Hvat leggur tú mest
dent á, verður sent í sjón-
varpinum?

— Persónliga vil eg
leggja dent á upplýsandi
tilfar, eitt nú TV-avisin og
TV-aktuelt og annars
upplýsandi filmar.

Er tú samdur við sjón-
varpstjóranum um ikki
at senda donsku TV-avis-
ina?

— Tað er eg avgjørt
ikkil! Sjálvandi skuldi TV-
avisin verið send í tillag-
ingartíðini. Ístaðin at fara
undir at karva donsku
TV-avisina sundur, so átti
sjónvarpsmanningin held-
ur at lagt sent á at gera
føroyska tíðindasending,
sum kundir verði iskoyti til
donsku tíðindini.

Donsku tíðindini eru
fyri ein part óviðkomandi
fyri føroyingar?

— TV-ávin er týðandi
partur í sendingunum, tí
hon er upplýsandi tilfar.
Eg ásanni kortini, at
okkurt av hesum hevur
míni at týða fyri okkum,
men sjónvarpið sendir
eisini so nógv arðar
sendingar, sum hevur lit-
lan áhuga fyri almenn-
ingin.

Vil Sjálvstýrisflokkurin
ikkil ganga inn fyri at

varðveita føroyska málið í
sjónvarpinum?

— Jú, men eg haldi
ikkil, at føroyska málið
stendur so veikt, at tað
ikkil verður varðveitt,
hóast sjónvarpssendingar
eru á fremmandamáli.

Fyrirbrigdið «Tíðaró-
javni». Hverja ávirkan
fær tað á føroyingin, um
flestu sendingarnar koma
úr útlandunum?

— Hetta er fyrirbrigdi,
sum øll onnur lond eisini
hava verið fyri, tá tey
fingu sjónvarp og útvarp.
Eg vil tó viðganga, at
sjónvarpið hevur størri
ávirkan á framferðina hjá
fjeldini enn útvarp, men
um skynsamliga verður
farið fram, so skuldu vit
eisini megnað slíkan fjel-
miðil.

Viðvíkjandi tíðarójavna
so vil eg viðmerkja, at eg
persónliga ikki skilji, at
fólk góðtaka dráp og arðar
ómenniskjansligar hend-
ingar og harðskap í sjón-
varpinum, men so skjótt
og gott, at fólk sýna, at
tey eru góð við hvørt
annað, so venda fólk sær
móti tí. Hetta er lógið, og
eg veit ikki um tað
kann koma undir fyr-
brigdið tíðarójavna.

— Um vit skulu miðja
móti at fáa so nógv
føroyskar sendingar sum
gjørligt, so mugu vit sam-
stundis gera okkum
greitt, at figgjarorkan hjá
okkum ongantið verður so
stór, at vit kunnu gera
stovnin føroyskan burtur-
av!

Heldur tú at tað er rætt,
at keypa ein trolara fyri 10
mill. krónur, seta ein skip-
ara, stýrsmann og kokk og
so halda, at teir einsamall-
ir kunnu fylla hann?

— Tað var heldur ikki
við tilræðing frá mær, at
hatta «farið» varð keypt.

Heldur tú at «farið» við
slíkari manning kann fylla
tað einsamalt?

— Tað kann helst fiska,
tá at tað ikki verður
fullfermat.

Er tað rætt at gera so
stórar íløgur?

— Nei, íløgan bleiv ov
stór. Tí verður tað dupult
skaðiligt, um sjónvarpið

Hilmar Kass, loftingsmaður: — Sjónvarpsmann-
ingin eigur ikki at nýta tíð til at kuta donsku TV-
avisina sundur. Heldur áttu teir at brúkt orku til
at gera føroyskar tíðindasendingar, sum iskoyti til
donsku TV-avisina

skal seta stóra manning,
sum vit als ikki vita, um
dugur er í.

— Vit vita øll, at fólk í
almennum stovnum verða
hangandi, hóast tey gera
nógv ella einki, so bert tað
í sær sjálvum, er nóg gott
grundarlag fyri, at tað
skal haldast aftur, at
hesin stovnur ikki gerst
ov stórur, men heldur
eigur hann við tíðini at
verða útbygður eftir fæ-
rni og peningaligari
orku.

Tað verður val til heyst-

ar. Um ikki manning er til
at skipa fyri valsending-
um, hvat so?

— Eg haldi ikki, at tað
er mest kostnaðarmikið at
gera valsendingar, og um
hesar verða í sjónvarp-
inum so fara vit eins og
aðrir flokkar at luttaka.
Her verður ikki talan um
at taka brot úr, so tað
skuldi ikki verið so tíð-
arkrevjandi fyri starvs-
fólkið í Sjónvarp Føroya,
sigur Hilmar Kass at
enda.

Plantusølan í Hoydølum

boðar frá, at har er opið leygar-
dagin til kl. 14.

Plantingarnevndin

Hvussu skal almenna sjónvarpið mynda seg?

Hetta er ivaleyst ein spurningur sum
flest øll fólk seta sær, men sum sýn-
ist ógvuliga fløktur í løtuni.

Sosialurin hevur sett sær fyri at
fara undir greinarøð um evnið, og
hevur heitt á politikarar, málfrøð-
ingar, fólkalivsfrøðingar og onnur
fólk, sum siga sína hugsan um sjón-
varpsmálið.

Í dag er tað Hilmar Kass, sum fyri
Sjálvstýrisflokkkin, leggur fyri:

Sagt um sjónvarpið:

Preben Heide, danskur sjónvarps-
maður, í Sosialinum 18. februar 1984:

«Hvør heldur at tað ber til at
keypa ein trolara fyri góðar 10 mill.
krónur, seta ein skipara, ein stýr-
mann og ein kokk og so halda, at teir
einsamallir kunnu fylla bátin hvørja
ferð?

Jógvan Asbjørn Skaale, sjónvarps-
stjóri í Sosialinum 1. mai 1984:

«Andlitið hjá einhøvjarari sjón-
varpsstøð í heiminum er tíðindasend-
ingin, og tí haldi eg ikki, at tað er
rætt at senda donsku TV-avisina
beinleiðis.

Grein í Sosialinum 29. september
1983, um fyrirbrigdið «usamtidighed»
(Tíðarójavni):

Tíðarójavni merkir mentunarliga
framgongdin í einum ídnaðarlandi,
har fortiðin ávirkar samfelagsbólkar
í hugsunnarhátti og tilvitsku, t.d.
sum mótsetningar millum ung og
gomul, arbeiðsfólk í framleiðsluni og
handverkan, og millum samfelags-
bólkar á bygd og í bý. Tey gerast
identitetsleys!

Vandin við so nógvum útlenskum
sjónvarpssendingum kann hava við
sær, at tíðarójavni stendst, har ein-
staklingurin ikki skilir millum óveru-
leikan í sjónvarpinum og veruleikan í
egna samfelag.

Í bókini «Børn før TV» verður fyr-
brigdið ótíðarjavni brúktur fyri at
vísa á sjónvarpsárin hjá børnum